

Sudaryta Vilniuje 2000 m. gegužės 5 d. dviem egzemplioriais anglų ir lietuvių kalbomis. Abu tekstai turi vienodą galią.

Šventojo Sosto vardu
£8 ERWIN JOSEF ENDER

Lietuvos Respublikos vardu
ALGIRDAS SAUDARGAS

Conventione inter Apostolicam Sedem et Lituaniae Rem Publicam rata habita, die XVI mensis Septembris anno MM ratihabitionis istrumenta accepta et reddita mutuo fuerunt in civitate Vaticana; a quo die Conventio vigere coepit ad normam articuli XV eiusdem Pactionis.

CONVENTIO

INTER SANCTAM SEDEM ET LITUANIAE REM PUBLICAM
DE IURIDICALIBUS RATIONIBUS QUAE RESPICIUNT INTER
CATHOLICAM ECCLESIAM ET CIVITATEM NECESSITUDINES

AGREEMENT

BETWEEN THE HOLY SEE AND THE REPUBLIC OF LITHUANIA
CONCERNING JURIDICAL ASPECTS OF THE RELATIONS
BETWEEN THE CATHOLIC CHURCH AND THE STATE

The Holy See and the Republic of Lithuania,
with the aim of establishing a juridical framework for the relations between the Catholic Church and the Republic of Lithuania;

the Holy See, acting on the basis of the documents of the Second Vatican Council and the norms of Canon Law and the Republic of Lithuania, acting on the basis of the provisions of the Constitution of the Republic of Lithuania;

having regard to a special role of the Catholic Church, especially in strengthening the moral values of the Lithuanian nation, as well as its historical and current contribution to the social, cultural and educational spheres;

acknowledging that the majority of the citizens of the Republic of Lithuania profess the Catholic Religion;

adhering to the principle of religious freedom, enshrined in international juridical instruments;

have agreed on the following:

Article 1

1. The Holy See and the Republic of Lithuania agree that the Catholic Church and the State shall be independent and autonomous each within their field and, adhering to the said principle shall co-operate closely for the spiritual and material welfare of every individual and of society.

2. The competent authorities of the Republic of Lithuania and the competent authorities of the Catholic Church shall co-operate in ways acceptable to both Parties on educational, cultural, family and social issues and, in particular, in the field of protecting public morals and human dignity.

Article 2

1. The Republic of Lithuania shall recognise the status of juridical person for the Catholic Church.

2. All institutions of the Catholic Church in the Republic of Lithuania, which enjoy the status of public or private juridical persons in accordance with Canon Law, shall have the rights of a juridical person in civil law according to the legal acts of the Republic of Lithuania.

3. In accordance with the norms of Canon Law the competent authority of the Catholic Church may establish, change, suppress and recognise ecclesiastical juridical persons. The competent authority of the State shall be informed of such decisions so that the effects related thereto be registered pursuant to the requirements of the national law.

Article 3

The Republic of Lithuania shall guarantee the Catholic Church, its juridical and natural persons freedom to maintain contacts and to communicate without restrictions with the Holy See and other ecclesiastical institutions recognised by Canon Law both within Lithuania and abroad.

Article 4

The Republic of Lithuania shall recognise the freedom of the Catholic Church to carry out its pastoral, apostolic and charitable mission. The Catholic Church shall pursue its social, educational and cultural activities

in accordance with Canon Law and the procedure prescribed by the laws of the Republic of Lithuania. The Republic of Lithuania shall also recognise freedom of the Catholic Church and its communities to perform publicly religious rites, develop its structure, educate and offer pastoral assistance to the faithful, as well as acknowledge the total competence of the Catholic Church in its sphere.

Article 5

1. The competent authority of the Catholic Church shall have the exclusive right to regulate freely ecclesiastical life, to establish and suppress ecclesiastical provinces, archdioceses, dioceses, apostolic administrations, territorial prelatures, territorial abbasies, personal prelatures, parishes, religious houses and other ecclesiastical juridical persons.

2. The outer borders of ecclesiastical circumscriptions in Lithuania shall be the same as the State borders of the Republic of Lithuania.

Article 6

1. The competent authority of the Catholic Church shall have the right to appoint freely persons to ecclesiastical offices in accordance with the norms of Canon Law.

2. The appointment, transfer and removal from office of bishops and those canonically equivalent to them shall be within the exclusive competence of the Holy See.

3. Before making public the appointment of a diocesan bishop, the Holy See shall, by courtesy only, confidentially inform the President of the Republic of Lithuania.

4. Only citizens of the Republic of Lithuania may be appointed bishops in Lithuania.

Article 7

1. The Republic of Lithuania shall guarantee the freedom to profess and practise publicly the Catholic religion.

2. The Republic of Lithuania shall guarantee respect for the sacred character of churches and chapels, as well as buildings, territories and religious places of worship directly related thereto, and shall defend them at the request of the competent authority of the Catholic Church.

3. The places referred to in paragraph 2 of this Article may be temporarily used for other purposes only for important reasons, provided that the explicit consent of the competent ecclesiastical authority has been given and the sacred character of these places is respected.

4. At the request of the competent ecclesiastical authority, the competent authorities of the Republic of Lithuania and the representatives thereof may take safety measures in places referred to in paragraph 2 of this Article, if such action is necessary to protect human life or health, as well as to save property of artistic or historical value.

5. In extraordinary cases the competent authority of the Republic of Lithuania may take safety measures in places referred to in paragraph 2 of this Article without the prior notification of the competent ecclesiastical authority, provided that such action is necessary to guarantee public order and the safety of individuals, or to preserve cultural treasures; it shall later notify the ecclesiastical authority thereof.

6. If public religious rites, such as processions, pilgrimages, etc., are performed in places which are not listed in paragraph 2 of this Article, the competent ecclesiastical authority shall notify the competent State authority thereof, so that public order and safety may be guaranteed, in accordance with the legal acts of the Republic of Lithuania.

Article 8

1. The Republic of Lithuania shall guarantee the inviolability of the secrecy inherent in sacramental confession, even when a priest is called to give witness or intervene in judicial proceedings.

2. Upon the instigation of criminal procedures against a member of the clergy, the relevant legal institutions, in consideration of their pastoral responsibility for the faithful, shall inform the competent ecclesiastical authority thereof, provided it does not negatively affect the investigation process.

Article 9

1. Public holidays include all Sundays and the feast-days listed below:

- (a) January 1 — Solemnity of the Virgin Mary, Mother of God, The New Year;
- (b) The 2nd day of Easter;
- (c) August 15 — Assumption of the Virgin Mary, Žolinė;
- (d) November 1 — Solemnity of All Saints;
- (e) December 25 — The Birth of the Lord, Christmas;
- (f) December 26 — The 2nd day of Christmas.

2. The Parties to the present Agreement may modify this list of public holidays by mutual agreement.

Article 10

1. Ecclesiastical juridical persons shall have the right to acquire, administer, use and dispose of movable and immovable property in accordance with Canon Law and the legal acts of the Republic of Lithuania.

2. The juridical persons listed in Article 2 of the present Agreement, as well as churches, chapels and other sacred buildings, parish houses, curial buildings, seminaries, religious houses and other property belonging to the said juridical persons and used for pastoral, charitable, social, educational and cultural purposes, shall be exempt from national taxation.

3. The State shall exempt from taxation free-will offerings for the Catholic Church and offerings for pastoral, educational and charitable activities.

4. Property and income intended for purposes other than those listed in paragraphs 2 and 3 of this Article above shall be taxed in accordance with the procedure prescribed by the legal acts of the Republic of Lithuania.

Article 11

1. The Catholic Church shall have the right to build churches and other buildings for ecclesiastical purposes, as well as to extend and restore those already in existence pursuant to the procedure prescribed by the legal acts of the Republic of Lithuania.

2. Only the local Ordinary shall decide on the necessity of such constructions. The location for such buildings shall be chosen, and construction works shall be carried out in accordance with the procedure prescribed by the legal acts of the Republic of Lithuania.

Article 12

1. The Catholic Church shall be guaranteed the right to print, publish and distribute books, newspapers and magazines, as well as to engage in other publishing activities related to its mission.

2. The State shall support the publishing activities of the Church, its juridical persons and organisations in social, cultural, educational, moral and apostolic spheres in the same way as related publishing activities of other non-governmental organisations.

Article 13

1. A canonical marriage will have civil effects pursuant to the legal acts of the Republic of Lithuania from the moment of its religious celebration provided there are no impediments to the requirements of the laws of the Republic of Lithuania.

2. The time and manner of recording a canonical marriage in the civil register shall be established by the competent authority of the Republic of Lithuania, in co-ordination with the Conference of Lithuanian Bishops.

3. The preparation for a canonical marriage shall include informing future spouses of the teaching of the Catholic Church on the dignity of the sacrament of marriage, its unity and indissolubility, as well as the civil effects of the marriage bond as provided for by the laws of the Republic of Lithuania.

4. Decisions of ecclesiastical tribunals on the nullity of marriage and decrees of the Supreme Authority of the Church on the dissolution of the marriage bond are to be reported to the competent authorities of the Republic of Lithuania with the aim of regulating legal consequences of such decisions in accordance with the legal acts of the Republic of Lithuania.

Article 14

1 The Republic of Lithuania shall guarantee the right of the faithful to establish organisations to achieve the aims proper to the Catholic Church and to conduct their activities. Civil aspects of the activities of such organisations shall be regulated by the legal acts of the Republic of Lithuania.

2. Organisations and institutions of the faithful may use the name "Catholic" in their title only on receiving the written consent of the competent ecclesiastical authority.

3. The State shall support such organisations of the faithful and shall promote co-operation on issues of mutual concern, on the same basis as other non-governmental organisations.

Article 15

1. The Republic of Lithuania shall recognise and guarantee the Catholic Church the right to offer pastoral care in hospitals, orphanages, other establishments for health and social care and imprisonment establishments.

2. The pastoral ministry in State and municipal establishments shall be regulated by an agreement between the competent authorities of the Catholic Church and the competent authorities of the Republic of Lithuania.

3. Members of the clergy assigned to work in the establishments referred to in paragraph 1 of this Article shall be appointed and recalled by decree of the local Ordinary.

Article 16

1. Pursuant to the procedure prescribed by the legal acts of the Republic of Lithuania the Catholic Church may establish institutions for charitable and social work.

2. The activities and maintenance of the institutions of a charitable or social character of the Catholic Church shall be regulated in accordance with their statutes and the legal acts of the Republic of Lithuania; they shall have the same rights and duties as other institutions established for similar purposes.

3. The Catholic Church and the Republic of Lithuania shall promote cooperation between their charitable and social institutions.

4. Pursuant to the procedure prescribed by legal acts, the Republic of Lithuania shall render appropriate material assistance to the institutions of a charitable and social character of the Catholic Church which promote public welfare.

Article 17

A Mixed Commission comprised of representatives of both Parties shall be set up for the implementation of the provisions of the present Agreement.

Article 18

Should any divergences arise in the future concerning the interpretation or implementation of this Agreement, the Parties will proceed by common accord to an amicable solution.

Article 19

This Agreement shall enter into force from the moment of reciprocal notification of the fulfilment by the Parties of the procedures necessary for its entrance into force.

Done in Vilnius on 5 May 2000 in two copies in English and Lithuanian, both texts being of equal force.

For the Holy See

83 ERWIN JOSEF ENDER

For the Republic of Lithuania

ALGIRDAS SAUDARGAS

ŠVENTOJO SOSTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SUTARTIS DĖL SANTYKIŲ TARP KATALIKŲ BAŽNYČIOS IR VALSTYBĖS TEISINIŲ ASPEKTŲ

Šventasis Sostas ir Lietuvos Respublika:
siekdami teisiškai sutvarkyti santykius tarp Katalikų Bažnyčios ir Lietuvos Respublikos;

Šventasis Sostas, remdamasis II Vatikano Susirinkimo dokumentais ir Kanonų teisės normomis, ir Lietuvos Respublika, remdamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatomis;

atsižvelgdami į ypatingą Katalikų Bažnyčios vaidmenį, ypač ugdant lietuvių tautos moralės vertybes, bei jos istorinį ir dabartinį įnašą į socialinę, kultūriną ir švietimo sritį;

pripažindami, kad Lietuvos Respublikos piliečių dauguma išpažįsta Katalikų religiją;

laikydami tarptautinės teisės dokumentuose įtvirtinto religijos laisvės principo;

susitarė:

1 straipsnis

1. Šventasis Sostas ir Lietuvos Respublika sutinka, jog tiek Katalikų Bažnyčia, tiek Valstybė yra nepriklausomos bei autonomiškos kiekviena savo srityje ir, laikydamasis šio principo, glaudžiai bendradarbiauja siekdamos kiekvieno žmogaus ir visuomenės dvasinės ir materialinės gerovės.

2. Kompetentingos Lietuvos Respublikos institucijos ir kompetentingos Katalikų Bažnyčios institucijos abiem šalims priimtinais būdais bendradarbiauja švietimo, kultūros, šeimos, socialiniais, o ypač dorovės bei žmogaus orumo apsaugos klausimais.

\. •

2 straipsnis

1. Lietuvos Respublika pripažįsta Katalikų Bažnyčiai juridinio asmens statusą.

2. Juridinio asmens teisės civilinėje teisėje pripažįstamos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus visoms Katalikų Bažnyčios institucijoms Lietuvos Respublikoje, kurios pagal Kanonų Teisą turi viešojo ar privataus juridinio asmens statusą.

3. Kompetentinga Katalikų Bažnyčios institucija, vadovaudamasi Kanonų teisės normomis, gali įsteigti, pakeisti, panaikinti ir pripažinti bažnytinius juridinius asmenis. Kompetentinga valstybinė institucija informuojama apie tokius sprendimus, kad su jais susiję pasikeitimai būtų įregistruoti pagal valstybės teisės reikalavimus.

3 straipsnis

Lietuvos Respublika garantuoja Katalikų Bažnyčiai bei jos juridiniams ir fiziniams asmenims laisvę palaikyti kontaktus ir nevaržomai bendrauti su Šventuoju Sostu ir kitomis Kanonų Teisės pripažintomis bažnytinėmis institucijomis tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje.

4 straipsnis

Lietuvos Respublika pripažįsta Katalikų Bažnyčiai laisvę vykdyti savo sielovadinę, apaštališkąją ir karitatyvinę misiją. Katalikų Bažnyčia savo socialinę, auklėjamąją ir kultūrinę veiklą vykdo pagal Kanonų Teisę ir Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą tvarką. Taip pat Lietuvos Respublika pripažįsta Katalikų Bažnyčios ir jos bendruomenių laisvę viešai atlikti apeigas, organizuotis, mokyti ir teikti sielovadinę pagalbą tikintiesiems ir pripažįsta visišką Katalikų Bažnyčios kompetenciją jos srityje.

5 straipsnis

1. Kompetentinga Katalikų Bažnyčios vadovybė turi išskirtinę teisę laisvai tvarkyti bažnytinį gyvenimą, steigti ir panaikinti bažnytines provincijas, arkivyskupijas, vyskupijas, apaštalines administratūras, teritorines prelatūras, teritorines abatijas, asmenines prelatūras, parapijas, vienuolinius namus ir kitus bažnytinius juridinius asmenis.

2. Bažnytinių provincijų išorinės ribos Lietuvoje sutampa su Lietuvos Respublikos valstybine siena.

6 straipsnis

1. Kompetentinga Katalikų Bažnyčios vadovybė turi teisę laisvai skirti asmenis į visas bažnytines pareigybes pagal Kanonų Teisės normas.

2. Vyskupų ir jiems kanoniškai prilyginamų asmenų paskyrimas, perkėlimas ir atleidimas iš pareigų priklauso išimtinai Šventojo Sosto kompetencijai.

3. Prieš paskelbiant apie diecezinio Vyskupo skyrimą, Šventasis Sostas pagarbos ženklau apie tai konfidencialiai informuoja Lietuvos Respublikos Prezidentą.

4. Lietuvoje vyskupais gali būti skiriami tik Lietuvos Respublikos piliečiai.

7 straipsnis

1. Lietuvos Respublika garantuoja laisvę išpažinti ir viešai praktikuoti katalikų religiją.

2. Lietuvos Respublika garantuoja bažnyčių ir koplyčių, taip pat tiesiogiai su šiomis kulto vietomis susijusių statinių, jų teritorijų ir religinio kulto objektų sakralumo gerbimą ir kompetentingos Katalikų Bažnyčios vadovybės prašymu juos gina.

3. Tik dėl svarbių priežasčių šio straipsnio 2 dalyje minimos vietos gali būti laikinai panaudojamos kitiems tikslams, jeigu buvo gautas vienareikšmis kompetentingos Bažnyčios vadovybės sutikimas ir jeigu yra išlaikoma pagarba sakraliniam šių vietų pobūdžiui.

4. Kompetentingos Bažnyčios vadovybės prašymu kompetentingos Lietuvos Respublikos institucijos ir jų atstovai gali imtis saugumo priemonių šio straipsnio 2 dalyje paminėtose vietose, jei tai būtina, ginant gyvybę ar sveikatą, taip pat gelbstint meninės ar istorinės vertės turtą.

5. Ypatingais atvejais šio straipsnio 2 dalyje paminėtose vietose Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija gali imtis saugumo priemonių, apie tai iš anksto nepranešdama kompetentingai Bažnyčios vadovybei, jeigu tai būtina viešajai tvarkai ar asmenų saugumui užtikrinti arba kultūros vertybėms išsaugoti; apie tai ji vėliau informuoja kompetentingą Bažnyčios vadovybę.

6. Jeigu viešos religinės apeigos, tokios kaip procesijos, kelionės į šventąsias vietas ir kitos, atliekamos šio straipsnio 2 dalyje nenurodytose vietose, kompetentinga Bažnyčios vadovybė apie tai informuoja kompetentingą valstybinę instituciją viešajai tvarkai ir saugumui užtikrinti pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

8 straipsnis

1. Lietuvos Respublika garantuoja, kad išpažinties paslaptis jokių atveju nebus pažeista, net ir tada, kai kunigas kviečiamas liudytoju arba dalyvauja teisminiame procese.

2. Patraukus dvasininką baudžiamojon atsakomybėn, atitinkamos teisinės institucijos, atsižvelgdamos į dvasininkų sielovadinę atsakomybę

tikintiesiems, apie tai informuoja kompetentingą Bažnyčios vadovybę, jeigu tai nepakenks bylos tyrimui.

9 straipsnis

1. Nedarbo dienos yra visi sekmadieniai ir toliau išvardytos šventės:

- a) I. 1 — Švenčiausios Mergelės Marijos, Dievo Gimdytojos iškilmė, — Naujieji Metai;
- b) Velykų II diena;
- c) VIII. 15 — Švenčiausios Mergelės Marijos Dangun Ėmimo šventė — Žolinė;
- d) XI. 1 — Visų Šventųjų iškilmė;
- e) XII. 25 — Viešpaties Gimimas — Kalėdos;
- f) XII. 26 — Kalėdų II diena.

2. Šios Sutarties Šalys gali pakeisti šį nedarbo dienų sąrašą bendru susitarimu.

10 straipsnis

1. Bažnytiniai juridiniai asmenys turi teisę įsigyti, valdyti, naudotis ir disponuoti kilnojamuoju ir nekilnojamuoju turtu pagal Kanonų Teisę ir Lietuvos Respublikos teisės aktus.

2. Juridiniai asmenys, išvardinti šios Sutarties 2 straipsnyje, bei bažnyčios, koplyčios ir kiti sakralūs statiniai, parapijų namai, kurijos, seminarijos, vienuoliniai namai ir kita šių juridinių asmenų nuosavybė, naudojama sielovados, karitatyviniams, socialiniams, švietimo ir kultūros tikslams, neapmokestinami valstybiniais mokesčiais.

3. Valstybė neapmokestina savanoriškų aukų Bažnyčiai ir aukų, skirtų jos sielovados, švietimo ir karitatyvinei veiklai.

4. Turtas ir pajamos, skirtos šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nenurodytiems tikslams, apmokestinami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

11 straipsnis

1. Katalikų Bažnyčia turi teisę statyti bažnyčias ir kitus bažnytiniam tikslams skirtus pastatus, plėsti ir atstatyti jau esančius Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Tik vietos Ordinaras sprendžia apie būtinybę statyti tokius pastatus. Vieta šiems pastatams parenkama ir statyba vykdoma Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

12 straipsnis

1. Katalikų Bažnyčiai garantuojama teisė spausdinti, leisti ir platinti knygas, laikraščius ir žurnalus bei vykdyti kitą su jos misija susijusią leidybinę veiklą.

2. Valstybė remia Bažnyčios ir jos juridinių asmenų bei organizacijų leidybinę veiklą socialinėje, kultūrinėje, švietimo, dorovės bei apaštalinėje srityse taip kaip ir kitų nevyriausybinų organizacijų tos rūšies leidybinę veiklą.

13 straipsnis

1. Kanoninė santuoka nuo pat religinio jos sudarymo momento sukels civilines pasekmes pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, jei yra išlaikyti Lietuvos Respublikos įstatymų numatyti reikalavimai.

2. Laikas ir būdas, kaip kanoninė santuoka privalo būti įrašyta valstybiniame santuokų registre, nustatoma kompetentingos Lietuvos Respublikos valstybinės institucijos, suderinus su Lietuvos Vyskupų Konferencija.

3. Pasiruošimas kanoninei santuokai apima būsimųjų sutuoktinių supažindinimą su Bažnyčios mokymu apie santuokos sakramento kilnumą, jos vienumą bei neišardomumą, bei su civilinėmis santuokos pasekmėmis, numatytomis Lietuvos Respublikos įstatymuose.

4. Apie Bažnytinio Tribunolo sprendimus dėl kanoninės santuokos pripažinimo niekine ir Bažnyčios Aukščiausios Valdžios nutartis dėl santuokos ryšių nutraukimo privaloma informuoti kompetentingas Lietuvos Respublikos institucijas, siekiant sutvarkyti teises šio sprendimo pasekmes pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

14 straipsnis

1. Lietuvos Respublika garantuoja tikinčiųjų teisę steigti organizacijas Katalikų Bažnyčiai būdingiems tikslams siekti ir savo veiklai vykdyti. Tokių organizacijų veiklos civilinius aspektus reglamentuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

2: Tikinčiųjų organizacijos ir institucijos pavadinime žodį "katalikų" turi teisę vartoti tik gavusios raštišką kompetentingos Bažnyčios vadovybės sutikimą.

3. Tikinčiųjų katalikiškas organizacijas Valstybė remia ir kviečia bendradarbiauti abipusiai rūpimais klausimais tais pačiais pagrindais kaip ir kitas nevyriausybinės organizacijas.

15 straipsnis

1. Lietuvos Respublika pripažįsta ir garantuoja Katalikų Bažnyčios teisę teikti sielovados paslaugas ligoninėse, vaikų globos namuose ir kitose sveikatos apsaugos bei socialinės globos įstaigose ir laisvės atėmimo vietose.

2. Sielovada valstybinėse ir savivaldybių įstaigose reguliuojama Katalikų Bažnyčios kompetentingų institucijų ir Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų susitarimu.

3. Dvasininkai darbui šio straipsnio 1 dalyje minimose įstaigose skiriami ir atšaukiami vietos Ordinaro dekretu.

16 straipsnis

1. Katalikų Bažnyčia Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka gali steigti įstaigas karitatyvinei ir socialinei veiklai vykdyti.

2. Bažnyčios karitatyvinių ar socialinių įstaigų veikla ir jų išlaikymas reglamentuojamas pagal jų įstatus ir Lietuvos Respublikos teisės aktus; jos turi tas pačias teises ir pareigas kaip ir kitos institucijos, įsteigtos panašioms tikslams.

3. Katalikų Bažnyčia ir Lietuvos Respublika skatina bendradarbiavimą tarp jų karitatyvinių ir socialinių įstaigų.

4. Lietuvos Respublika jos teisės aktų numatyta tvarka teikia atitinkamą materialinę pagalbą Katalikų Bažnyčios karitatyvinėms ir socialinėms įstaigoms, kurios prisideda prie visuomenės gerovės.

17 straipsnis

Šios Sutarties nuostatomis vykdyti bus sudaryta Mišri komisija iš abiejų Šalių atstovų.

18 straipsnis

Ateityje kilus nesutarimams, aiškinant ar vykdant šią Sutartį, Šalys bendrai juos spręs, siekdamas draugiško susitarimo.

19 straipsnis

Ši Sutartis įsigalios nuo to momento, kai Šalys praneš viena kitai apie procedūrą, reikalingą jos įsigaliojimui, atlikimą.

Sudaryta Vilniuje 2000 m. gegužės 5 d. dviem egzemplioriais lietuvių ir anglų kalbomis. Abu tekstai turi vienodą galią.

Šventojo Sosto vardu
83 ERWIN JOSEF ENDER

Lietuvos Respublikos vardu
ALGIRDAS SAUDARGAS

Conventione inter Apostolicam Sedem et Lituaniae Rem Publicam rata habita, die XVI mensis Septembris anno MM ratihabitionis instrumenta accepta et reddita mutuo fuerim! in civitate Vaticana; a quo die Conventio vigere coepit ad normam articuli XIX eiusdem Pactionis.

CONVENTIO

INTER SANCTAM SEDEM ET LITUANIAE REM PUBLICAM
DE PASTORALI CATHOLICORUM MILITUM CURA

AGREEMENT

BETWEEN THE HOLY SEE AND THE REPUBLIC OF LITHUANIA
CONCERNING
THE PASTORAL CARE OF CATHOLICS SERVING IN THE ARMY

The Holy See and the Republic of Lithuania (hereinafter referred as the "Contracting Parties");

in order to provide continuous pastoral care to Catholics serving in the Army of the Republic of Lithuania, in a way which is acceptable to both Contracting Parties;

have agreed on the following: